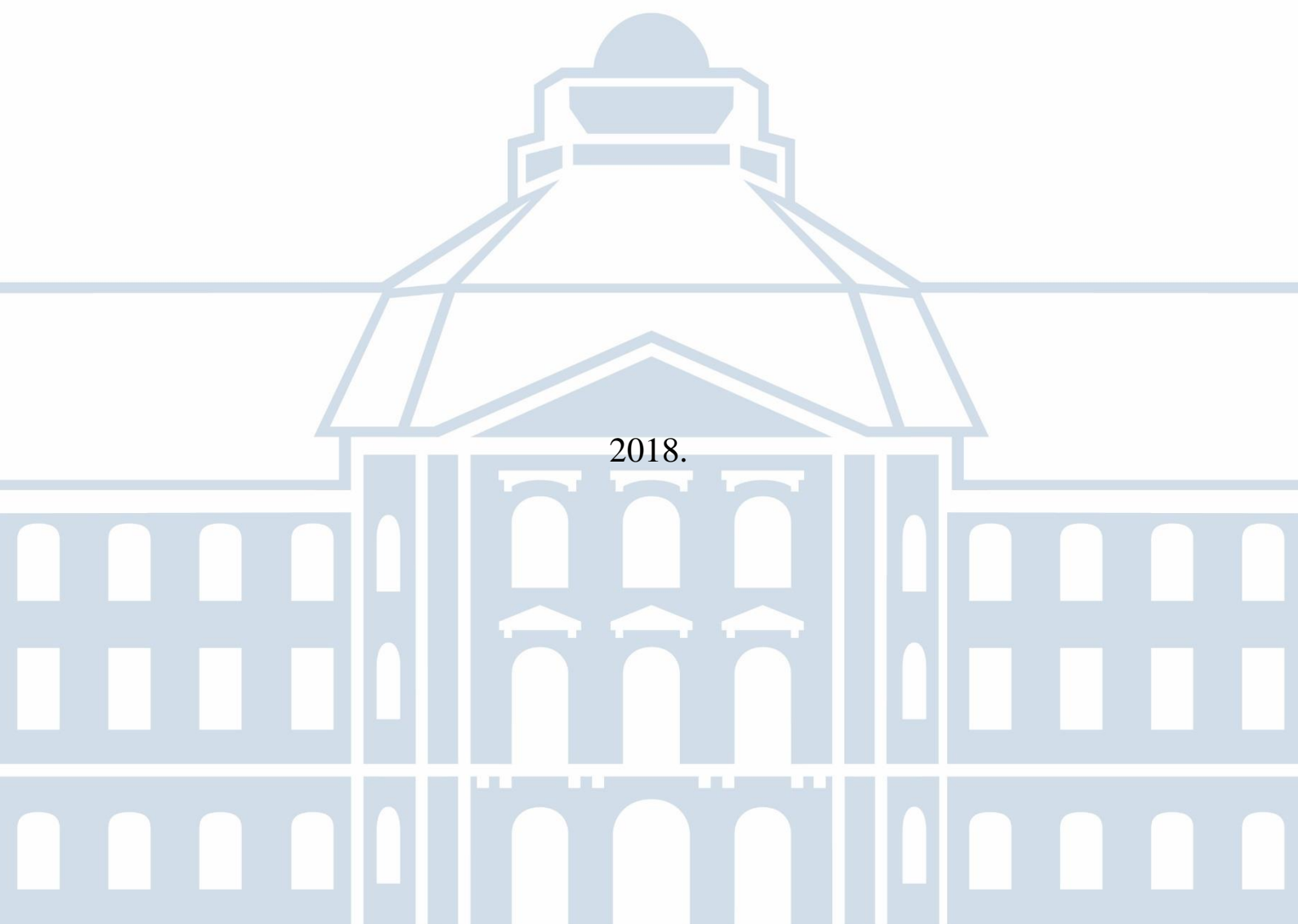

AZ ESZTERHÁZY KÁROLY EGYETEM

INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI SZABÁLYZATA

(Jelen szabályzatot a Szenátus a 61/2017. (V. 17.) sz. határozatával elfogadta és azt a Szenátus a 35/2018 (XII.12.) számú határozatával módosította)

Az Eszterházy Károly Egyetem (továbbiakban: Egyetem) Szenátusa az Egyetem tevékenysége követhetőségének, átláthatóságának biztosítására, megfelelő integrált kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése céljából, a következő szabályzatot alkotja.

Általános rendelkezések

1. §

- (1) Az Egyetem tevékenysége, gazdálkodása során jelentkező kockázatok megfelelő kezelése érdekében a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdésében (a továbbiakban: Bkr.) foglaltaknak megfelelően, integrált kockázatkezelési rendszert kell működtetni.
- (2) Az integrált kockázatkezelési rendszer: olyan folyamat alapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomán követését.
- (3) A szabályzat személyi hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi campusára, karára, szervezeti egységére és valamennyi alkalmazottjára.
- (4) A szabályzat tárgyi hatálya kiterjed minden olyan vezetői döntésre, gazdasági eseményre, létszámmal való gazdálkodásra, amely az intézmény eszközeiben, forrásaiban, valamint emberi erőforrásában változást eredményez, illetve a bekövetkezett változásokat rögzítő dokumentumokra és információkra.
- (5) Az Egyetem kontrolltevékenységeivel biztosítja a kockázatok kezelését, elősegítve a szervezeti célok megvalósítását. Ehhez olyan információs és kommunikációs rendszereket alakít ki és működtet, amelyek elősegítik, hogy a kockázatkezeléssel kapcsolatos információk a megfelelő időben eljussanak az érintett szervezeti egységhez, illetve személyhez.
- (6) Jelen szabályzat célja az Egyetem integrált kockázatkezelési rendszeréhez az eljárások és a működtetéssel összefüggő feladatok, felelőségek és hatáskörök meghatározása.
- (7) Az integrált kockázatkezelési rendszer a belső kontrollrendszer része, mely tevékenység részleteit az Egyetem Belső kontrollrendszer szabályzata határozza meg.
- (8) Az intézmény minden szervezeti egységének felelőssége a tevékenységéhez kapcsolódó kockázatok azonosítása, értékelése és az értékelés eredménye alapján annak hatékony kezelése. Ez az integrált kockázatkezelési rendszer működtetésére vonatkozó legfontosabb alapelv.
- (9) Az egységvezetőknek külön figyelmet kell fordítani arra, hogy a kockázatkezelést minden folyamatba beépítsék, és a szervezet minden tagja megértse a kockázatkezelés értékét.

- (10) A kockázatkezelés révén az Intézmény csökkentheti a kockázatok hatását, illetve megelőzheti a feltárt kockázatok bekövetkezését.
- (11) A kockázatok felmérését és a kockázatkezelést elsődlegesen az alábbi kockázati típusokra célszerű elvégezni:
- humán erőforrás kockázatok;
 - pénzügyi kockázatok;
 - megfelelőségi kockázatok;
 - integritási- és korrupciós kockázatok;
 - biztonsági kockázatok;
 - informatikai kockázatok;
 - külső kockázatok;
 - előre nem látható (vis maior) helyzetek okozta kockázatok
- (12) Az integrált kockázatkezelés, mint módszer a vezetés gyakorlati eszköze, a tervezés, a döntés-előkészítés és döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része. A kockázاتفelmérés és -kezelést ki kell terjeszteni a stratégiai, működési-folyamati és projekt-kockázatokra is.

Az integrált kockázatkezelési rendszer működtetése és felügyelete

2. §

- (1) A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért az Egyetemen a kancellár a felelős. Az integrált kockázatkezelési rendszer bevezetését, működését és koordinálást a minőségirányítási rendszer részeként a kancellár által megbízott kockázاتفelügyelő irányítja. A Kockázatkezelési és Módszertani Bizottság közreműködik – támogatja ezen információs rendszer működését, a szükséges véleményezési folyamatokban részt vesz.
- (2) A kockázاتفelügyelő biztosítja az integrált kockázاتفelmérés és -kezelés működtetését a következő feladatok elvégzése útján:
- a) az integrált kockázatkezelési szabályzat elkészítése és folyamatos aktualizálása, a Kockázatkezelési és Módszertani Bizottság véleményezését követően, annak egyetértése mellett;
 - b) a rendszer szabályzatban foglaltak szerinti bevezetése, működtetésének koordinálása
 - c) minden év február 28-ig elkészíti az adott évre vonatkozó kockázاتفelmérés és – elemzés ütemtervét és azt elfogadásra benyújtja a Kockázatkezelési és Módszertani Bizottságnak;
 - d) a szabályzatban foglaltaknak megfelelően a kockázatok feltárása és értékelése, valamint a kockázatsökkentő cselekvési programot megfogalmazó teamek létrehozása, a teamek számára oktatások, tréningek megszervezése a teamek munkájának koordinálása; workshopok megszervezése, moderatori tevékenység ellátása a kockázatelemzési tevékenység során.
 - e) a kockázatkezelési akciók végrehajtásának figyelemmel kísérése, az elemzési időszak végén terv-tényelemzés végzése, valamint megfelelő informatikai háttértámogatás biztosítása a rendszer működtetéséhez;

- f) a koordinálási tevékenységet felügyelő Kockázatkezelési és Módszertani Bizottság évente történő tájékoztatása írásban az aktuális kockázati helyzetről, és a következő időszak várható kihívásairól.
- g) a rendszernek a külső és belső környezetében végbemenő változások figyelemmel kísérése és az azokhoz való folyamatos igazítása, és a módszertan rendszeres felülvizsgálata, fejlesztése.

Kockázatkezelési és Módszertani Bizottság

3. §

- (1) A kockázatfelügyelő munkáját a Kockázatkezelési és Módszertani Bizottság (továbbiakban: Bizottság) segíti és felügyeli.
- (2) A Bizottság elnökét és tagjait a rektor és a Campusok javaslatára a Szenátus választja meg.
- (2) A Bizottság feladata:
 - a) az éves integrált kockázatkezelési ütemterv jóváhagyása;
 - b) a kockázatfelügyelő előterjesztéseinek, jelentéseinek elfogadása, tudomásul vétele és az azzal kapcsolatos intézkedések meghozatala és utasítások kiadása;
 - c) a kockázatmenedzsment rendszer működtetésével kapcsolatos egyéb döntések meghozatala;
 - d) kockázatfeltáró teamek munkájának figyelemmel kísérése.

Kockázatfeltáró teamek

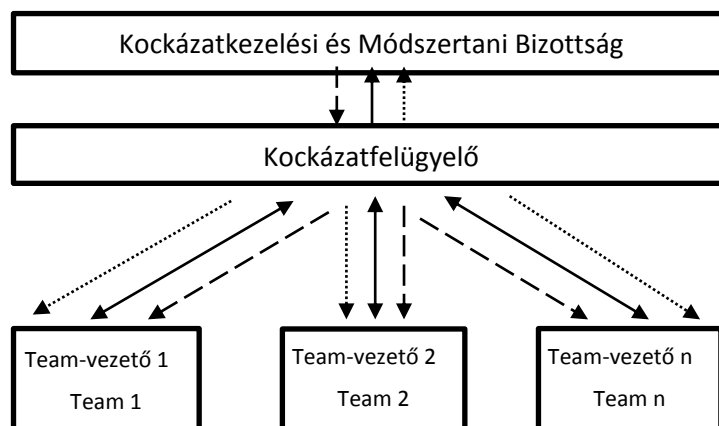
4. §

- (1) Az integrált kockázatkezelési rendszerben a kockázatok feltárását és értékelését kockázatfeltáró teamek végzik. A teameket team-vezető irányítja.
- (2) A team vezetésére a kockázatfelügyelő javaslatára a kancellár ad megbízást.
- (3) A team vezetője a team-tagokkal együtt részt vesz:
 - a) a kockázatok feltárásában és értékelésében;
 - b) a kritikus kockázati tényezők kiválasztásában;
 - c) a kritikus tényezők kezelésére megfogalmazott akciók megfogalmazásában;
 - d) a kockázatkezelési akciók végrehajtásának nyomon követésében;
 - e) valamint a kockázatfelügyelő részére a szükséges adatok szolgáltatásában.
- (4) A team vezetője felelősséget vállal a kockázatok feltárását és értékelését alátámasztó információk hitelességéért. Feladata továbbá a team tagjaira javaslat megfogalmazása és felkérésük kezdeményezése az érintett szervezetek vezetőjénél. A kockázatfelmérésben érintett minden releváns területnek képviseltetni kell magát a teamekben.
- (5) A team-tagok szükséges kompetenciái a következők:
 - a) saját szakterület alapos ismerete;
 - b) rendszerszemlélet;
 - c) konszenzusra való törekvés;
 - d) kreativitás.

- (6) A teamek vezetői munkájukat szoros összhangban végzik a kockázatfelügyelővel.
- (7) A folyamati-működési kockázatok felmérése során az alábbi struktúra mentén főfolyamatonként egy-egy teamet kell létrehozni:
- gazdasági tevékenység (adminisztráció, pénzügy, beszerzés, beruházás és készletgazdálkodás, létesítménygazdálkodás, üzemeltetés)
 - intézményi stratégia (stratégiaalkotás, intézménymenedzsment, emberi erőforrás-menedzsment, intézményi külső és belső kommunikáció, marketing)
 - pályázati tevékenység, projektfolyamat szabályozás
 - oktatás, oktatásszervezés és hallgatói kapcsolatok
 - informatikai szolgáltatások
 - kutatás
- (8) A kockázatfelmérést folyamatszinten kell elvégezni. Mivel a fent felsorolt főfolyamatokhoz több folyamat is tartozhat, ezért egy-egy teamnek az adott főfolyamathoz tartozó minden egyes folyamatra el kell végezni a kockázatok felmérését a hatástényezők, valamint a jellemző kockázati tényezők alapján.

Kockázatfelmérés folyamata

A kockázatmenedzsment működési rendjét az alábbi ábra szemlélteti:

- ←→ a teamek által összegyűjtött, az irányító szerv által feldolgozott adatok
.....→ a Bizottság által hozott döntés
- - -> kockázatkontrolling tevékenység

- Minden év január 31-ig: A kockázatfelügyelő és a bizottság éves kockázatmenedzsment tervezetet készít.
- A kockázatmenedzsment terv szerint a szakmai teamek elvégzik a kapcsolódó kockázatfeltárást, a kritikus kockázatokhoz megelőző intézkedéseket terveznek április 30-ig
- A kockázatfelügyelő összegzi a teamek értékeléseit, a jelentést bizottság elé tárja június 31-ig

- d) A teamek az intézkedéseket megvalósítják, a tapasztalatokról folyamatosan tájékoztatják a kockázatfelügyelőt és a belső ellenőrzési vezetőt, valamint a Kockázatkezelési és Módszertani Bizottság számára összegzést készítenek.
 - e) A bizottság értékeli az éves kockázatmenedzsment tevékenységet, szükség esetén tájékoztatja a Szenátust.
- (9) A működési kockázatfelmérés célja az adott folyamat végrehajtásával kapcsolatos kockázatok feltárása, rangsorolása, és ennek eredménye alapján a hatékony kockázatkezelés megvalósítása. Működési kockázatot az emberek, rendszerek, folyamatok nem megfelelő, esetleg hibás működéséből, vagy külső eseményekből (beleértve a szabályozó környezet változását is) fakadó veszteségek kockázata eredményezhet.
- (10) A működési-folyamati kockázatfelmérés speciális vetületét jelenti a belső ellenőrzési tevékenységhez köthető kockázatok elemzése és kezelése. Itt a kockázatfelmérés elvégzése az intézmény belső ellenőrzési vezetőjének feladata, aki a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben foglaltak szerint jár el, a folyamati kockázatelemzés eredményeire támaszkodva.
- (11) Az intézmény éves költségvetési tervének kockázatfelmérésére a gazdasági adminisztráció, beszerzés, beruházás és készletgazdálkodás, létesítménygazdálkodás team feladta.

Kockázatok feltárása és értékelése

5. §

- (1) A kockázatfelmérés célja a kockázatok megállapítása és jelentőségük szerinti sorba állítása annak alapján, hogy mekkora az egyes kockázatok bekövetkezési valószínűsége és azok milyen hatással lehetnek az Egyetemre, ha valóban felmerülnek. A kockázatok azonosításában, felmérésében, értékelésében jelentős szerepe van a teameknek,
- (2) Az integrált kockázatkezelési rendszerben a kockázatok feltárása és értékelése éves gyakorisággal végrehajtandó tevékenység (a projektek kockázatfelmérésének kivételével). A projektek esetében azok tervezésénél, illetve a megvalósítás során a monitoring szakaszokhoz kötődve, illetve a projekt lezárásakor történjen.
- (3) A munka megkezdése előtt a kockázatfelügyelő feladata a kockázatelemzés időpontjának meghatározása (ütemterv).
- (4) A különböző típusú kockázatok értékelését az erre a feladatra létrehozott teamek végzik el, a team-vezető irányításával.
- (5) A kapott eredményeket szöveges beszámoló jelentés formájában eljuttatják a kockázatfelügyelőnek. A beérkezett beszámolók – illetve azok összegzése – részét képezik az éves tájékoztatónak. Az elvégzett munka eredményeként minden egyes felmérés esetében rendelkezésre áll a kritikus tényezők listája, és a kezelésükre megfogalmazott kockázatcsökkentő cselekvési program a végrehajtásért felelős szervezet megnevezésével és a végrehajtás becsült költségével, amelyek ezzel összhangban a szöveges beszámoló jelentésben is szerepelnek. Ezek a tájékoztatók kiindulópontul szolgálnak a következő időszak tervezéséhez.

Kockázatkontrolling tevékenység

6. §

- (1) A folyamat következő fázisa a kockázatkontrolling tevékenység. Ez a kockázatfelügyelő feladata, mely a következőket foglalja magába:
 - a) az elemzések befejezését követően a kapott eredmények összegzése: Ennek keretében meg kell határozni, hogy az egyes teamek munkájuk során összesen hány kritikus tényezőt neveztek meg, ezek közül mely tényezők esetében vannak átfedések (azaz, mely tényezők fordultak elő több felmérés, illetve egy felmérés során több hatástényező esetében is), összegezni kell továbbá a kritikus tényezők kezelésére megfogalmazott kockázatsökkentő cselekvési program elemeit, ismét kiszűrve a meglévő átfedéseket. Az összegzés eredményének megküldése az érintett teamek részére.
 - b) az így véglegesített listában szereplő akciók megvalósításához költségkalkuláció készítése, mely alapján meghatározható, hogy az egyes akciók megvalósításának összköltsége mekkora ráfordítást igényel az intézmény részéről. A fenti információk alapján előterjesztést kell készíteni a Bizottság részére.
- (2) Az előterjesztés alapján a Bizottság tájékozódik a legfontosabb kockázati tényezőkről, az azok kezelésére megfogalmazott akciókról, a végrehajtásért felelős szervezet nevről, valamint az egyes akciók és a teljes program végrehajtásának tervezett költségéről. Ennek alapján döntést hoz az egyes akciók végrehajtásáról és a döntést megküldi a kockázatfelügyelőnek.
- (3) A döntés eredményéről a kockázatfelügyelő tájékoztatja az érintett team-vezetőket, a bizottságot, akik saját hatáskörükben gondoskodnak a tervezett akciók végrehajtásáról, illetve a végrehajtás nyomon követéséről. Amennyiben a végrehajtás aktuális állapota ezt megkívánja, a kockázatfelügyelő beavatkozik a végrehajtás elősegítése és a következő projektek tervezéseinek érdekében.
- (4) Ha az egyes akciók végrehajtási ideje hosszabb lenne, mint a kockázatmenedzsment rendszerben található adatok javasolt frissítésének időköze, abban az esetben a kockázatfelmérés frissített eredményeinek tudatában kell döntenie a már megkezdett akció változatlan feltételekkel történő továbbfolytatásáról, a megvalósítási feltételek esetleges módosításáról, vagy az akció végrehajtásának leállításáról.
- (5) A tevékenység ciklikusan ismétlődik, mindig az előző elemzések eredményeit felhasználva folytatódik tovább a feltárást, értékelést, kockázatkezelési akciók megfogalmazását, végrehajtását, az elért eredmények kiértékelését tartalmazó ciklus. Ezek dokumentálása folyamatosan történik az adatvédelmi szabályok teljes megtartásával. A dokumentumokba történő teljes betekintés jog illeti: Rektor, Kancellár, a Kockázatfelügyelő, a Bizottság elnöke, a Bizottság tagjai, a belső ellenőrzési vezető. A szakterületi dokumentumokba történő betekintés a teamek számára is adott.

Záró rendelkezések

7. §

- (1) Jelen szabályzatot a Szenátus a 35/2018. (XII.12.) sz. határozatával módosította. A módosítás hatálybalépésének időpontja 2018. december 13.
- (2) A Szenátus jelen szabályzatot a 61/2017. (V. 17.) sz. határozatával jóváhagyta. A hatálybalépés időpontja 2017. május 18.
- (3) Jelen szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg a Szenátus a 52/2016. (X.12.) sz. határozatával elfogadott Kockázatfelmérési és –kezelési szabályzat hatályát veszti.
- (4) A szabályzat visszavonásig, vagy módosításig hatályos.

Eger, 2018. december 12.

Lengyel Péter s.k.
kancellár

Dr. Liptai Kálmán s.k.
rektor

Értelmező rendelkezések

Jelen szabályzat alkalmazásában:

a) Belső kontrollrendszer

A belső kontrollrendszer az Áht. 69. § alapján a kockázatok kezelésére és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer. A belső kontrollrendszer öt egymáshoz kapcsolódó, elemből áll, melyből négy a belső kontrollrendszer kialakításához és működtetéséhez kapcsolódik, ezek: kontrollkörnyezet, integrált **kockázatkezelés**, kontrolltevékenységek, információ és kommunikáció. Az ötödik elem a monitoring a belső kontrollrendszer folyamatos figyelemmel kísérését és értékelését jelenti, szerepe, hogy információkat szolgáltatson a belső kontrollak működéséről.

b) Kockázat

Az Egyetem folyamatos működését, az elérni kívánt szervezeti cél megvalósítását hátrányosan befolyásoló esemény felmerülésének valószínűsége vagy veszélye.

c) Integritás

Befolyásmentes, feddhetetlen, a jogszabályi előírásoknak, belső szabályoknak, valamint az egyetemi célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelő magatartás, szervezeti működés.

d) Integritási kockázat

Olyan integritást sértő eseményhez kapcsolódó kockázat, amely a személyek, a szervezet és a köztük lévő kapcsolatrendszerek vonatkozásában érvényesül, az értékek és normák megsértéséhez kötődik. Az integritás sérülésének lehetősége.

e) Integritáskontrollak

A szervezet azon eszközei, amelyekkel a meghatározott értékrendszerének érvényesülését a mindennapi feladatellátás során elősegíti, kikényszeríti (pl. jogszabályok, szabályzatok, etikai kódex, küldetésnyilatkozat).

f) Kockázatelemzés

Folyamat a kockázat forrásának azonosítására és a kockázatbecslésre.

g) Kockázatértékelés

Az a folyamat, mely során a kockázat-felmérési eredmények alapján az egyes tényezők értékelésre kerülnek.

h) Kockázatkezelés

Folyamat, intézkedések kiválasztására és végrehajtására a kockázat csökkentése érdekében.

i) Kockázatkezelési ütemterv

A kockázatok csökkentéséhez szükséges feladatok, felelősök és határidők meghatározására szolgáló intézkedés.

j) Korrupciós kockázat

Az adott szervezetnek külső egyénnel vagy szervezetekkel való együttműködése során felmerülő valós, vagy vélt lehetőségek, amelyek az együttműködő fél számára jogosulatlan előnyöket jelenthetnek, az adott intézmény – vagy tágabb értelemben a közszféra – számára pedig valamilyen kárt okozhatnak.

